

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 15Co/77/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8514201566
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Ilčinová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8514201566.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobcu: Intrum Justitia Slovakia, s.r.o., so sídlom Karadžičova 8, Bratislava, IČO: 35 831 154, právne zastúpeného JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom so sídlom Karadžičova 8, Bratislava, proti žalovanému: M. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XXX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného: Občianske združenie slovenských spotrebiteľov AZ, so sídlom Lehnice 725, právne zastúpené JUDr. Jozefom Kempom, advokátom so sídlom Nám. Josipa Andriča 1, Chorvátsky Grob, o zaplatenie 86,70 Eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. 2C/148/2014-47 zo dňa 11.12.2014 jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie vo výroku o trovách vedľajšieho účastníka.

Náhradu trov odvolacieho konania vedľajšiemu účastníkovi n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

Žalobca sa v predmetnej veci voči žalovanému domáhal zaplatenia 86,70 Eur s príslušenstvom. Dňa 26.06.2014 oznámil svoj vstup do konania vedľajší účastník, ktorý podaním zo dňa 15.10.2014 namietal premlčanie. Žalobca podaním doručeným súdu prvého stupňa dňa 10.12.2014 vzal žalobu v celom rozsahu späť z dôvodu zmeny právnej úpravy súdneho konania.

Súd prvého stupňa napadnutým uznesením konanie zastavil. Žalovanému právo na náhradu trov konania nepriznal. Tretím výrokom uložil žalobcovi povinnosť nahradiť vedľajšiemu účastníkovi trovy právneho zastúpenia v sume 49,28 Eur, na účet právneho zástupcu JUDr. Jozefa Kempa, advokáta so sídlom Nám. Josipa Andriča 1, 900 25 Chrovátsky Grob do troch dní od nadobudnutia právoplatnosti uznesenia. Zároveň žalobcovi vrátil súdny poplatok v sume 9,80 Eur a požiadal Daňový úrad Bratislava o poukázanie sumy 9,80 Eur žalobcovi v lehote 30 dní od doručenia právoplatného uznesenia.

Proti uzneseniu v časti výroku o trovách konania medzi žalobcom a vedľajším účastníkom podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Namietal neúčelnosť trov právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka. Poukázal tiež na to, že dôvodom späťvzatia žaloby bola zmena právnej úpravy. Súd prihliada na premlčanie ex officio.

Odvolací súd v zmysle zásad ust. § 212 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.) preskúmal uznesenie v jeho napadnutej časti spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 214 ods. 2 O.s.p. a zistil, že odvolanie nie je dôvodné.

Podľa § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p. ak niektorý z účastníkov zaviniť, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy.

Podľa § 93 ods. 2 O.s.p. ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu.

Podľa § 93 ods. 4 O.s.p. v konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností.

Účastník konania, ktorý v spore uspel (§ 142 ods. 1 O.s.p.) alebo zastavenie konania nezaviniť (§146 ods. 2 O.s.p.), má v zásade nárok na náhradu trov tohto konania. Tento postup môže súd prelomiť a nepriznať náhradu trov konania, ak sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa (§ 150 ods. 1 O.s.p.), na ktorú skutočnosť v podstate žalobca aj poukazuje. Odvolací súd preto podrobil žalobcom označené skutočnosti vyhodnoteniu, či predstavujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

Procesná aktivita vedľajšieho účastníka evidentne súvisí s ochranou spotrebiteľa, ktorej sa priznáva význam pri zvyšovaní kvality života spotrebiteľov (porov. rozsudok súdneho dvora Mostaza Claro C-168/05, bod 37, cit.: Okrem toho, smernica, ktorá smeruje k posilneniu ochrany spotrebiteľa, predstavuje podľa článku 3 ods. 1 písm. t) ES opatrenie nevyhnutné na splnenie poslania zvereného Spoločenstvu a, najmä, na zvýšenie životnej úrovne a kvality života v celom Spoločenstve (pozri analogicky v súvislosti s článkom 81 ES rozsudok Eco Swiss, už citovaný, bod 36).

Takýmto prostriedkom ochrany môže byť aj inštitút náhrady trov konania, v rámci ktorého nemožno poprieť aj jeho sankčnú povahu (pre porovnanie uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 14. 9. 2011 sp. zn. 7 MCdo 4/2010, cit. „Vo všeobecnosti platí, že náhradu nákladov konania ovláda zásada úspechu vo veci, ktorá je doplnená zásadou zavinenia. Zmyslom využitia zásady zavinenia je sankčná náhrada nákladov konania...., tiež uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 16.6.2011 sp. zn. II. ÚS 281/2011).

Dôležitá je pri trovách konania aj ich náhradová funkcia (porov. nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 17.12.2004, sp. zn. II. ÚS 31/04, cit. „Pri tomto výklade treba venovať pozornosť zmyslu a účelu inštitútu náhrady trov konania. Výklad náhrady trov konania nesmie obmedzovať, resp. brániť v reálnom uplatnení základného práva zaručeného v čl. 20 ods. 1 ústavy a v čl. 1 Dodatočného protokolu.)

Žalobca argumentuje predmetom činnosti vedľajšieho účastníka inter alia jeho vedľajšími intervenciami na ochranu spotrebiteľov v súdnych konaniach. Tým má byť podľa žalobcu vedľajší účastník spôsobilý sám vystupovať v konaní a zastúpenie advokátom len navyšuje trovy.

Táto argumentácia je zjavne nepresvedčivá a naráža aj na základné princípy občianskeho súdneho konania. Predovšetkým žalobca neuviedol jediný rozumný dôvod, prečo práve tento typ právnickej osoby má byť vylúčený z práva na právne zastúpenie advokátom a niet na to opory v žiadnom ustanovení všeobecne záväzného právneho predpisu. Túto argumentáciu nepodporuje ani judikatúra Súdneho dvora Európskej únie, ktorá naopak nevidí žiadny dôvod na neposkytnutie právnej ochrany aj právnickej osobe „Zásada účinnej súdnej ochrany, ako je stanovená v článku 47 Charty základných práv Európskej únie, sa má vykladať v tom zmysle, že nie je vylúčené, aby sa jej dovoľovali právnické osoby, a pomoc poskytnutá na základe tejto zásady môže zahŕňať najmä oslobodenie od platenia trov konania alebo zastupovanie advokátom“ (porov. rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-279/09).

Ak by súd mal prijať argumentáciu žalobcu, tak potom vzhľadom na jeho nepochybne profesionálne vymáhanie pohľadávok by sa malo to isté pravidlo aplikovať na neho samotného. Aj jeho právne zastúpenie by sa javilo nadbytočné a zbytočne navyšujúce trovy konania.

Argument o navyšovaní trov zjavne neobstojí. Každý účastník musí počítať s tým, že v súdnom konaní môže neuspieť a najtypickejším negatívnym následkom v takomto prípade je aj náhrada trov konania protistrane, ale aj na jej podporu vedľajšiemu účastníkovi. Niet dôvodu na výnimku u profesionálnych právnických osôb zaoberajúcich sa vymáhaním pohľadávok.

Aktivity vedľajšieho účastníka evidentne súvisia s ochranou spotrebiteľa a aj v predmetnej veci je zjavné, že žalovaný - spotrebiteľ by musel čeliť žalobe profesionála pri vymáhaní pohľadávok navyiac zastúpeného advokátom, ktorého trovy navrhované v žalobe predstavujú 59,14 Eur.

Ochrana spotrebiteľa súvisí s kvalitou života a jej podoby môžu byť rozmanité. Nemusí ísť výlučne o agendu neprijateľných podmienok (smernica Rady 93/13 EHS), či nekalých obchodných praktík (smernica EP 2005/29), ale o celú škálu rozmanitých vzťahov dopadajúcich na bežných ľudí. To platí aj pre zbytočné odkladanie uplatňovania práva s výrazným časovým odstupom, ktoré je spájané aj s rizikom jeho premlčania. Nie je nič výnimočné, že s odstupom času má spotrebiteľ zhoršené podmienky obrany, sťažuje sa dôkazná situácia, a preto aj obrana námietkou premlčania je dôležitá a má svoj význam.

Zákonodarca v § 137 O.s.p. explicitne u právnických osôb zaoberajúcich sa kolektívnou ochranou práv zvýraznil v rámci indikatívneho výpočtu trov konania aj výdavky takejto osoby. Z dôvodovej správy „Navrhovaná právna úprava bude dopadať aj na ďalšie právnické osoby, ktoré sú v súlade s právnymi aktmi Európskej únie aktívne legitimované na kolektívnu ochranu zákonom chránených záujmov, napr. vo sfére ochrany pred diskrimináciou, alebo vo sfére kolektívnej ochrany práv spotrebiteľa. V týchto prípadoch budú osobitnými predpismi napr. zákon č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon), zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a zákon č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní. Navrhovaná právna úprava bude predstavovať aj výrazný príspevok ku kolektívnej ochrane práv osôb“. Niet dôvodu na výnimku ani v prípade vedľajšieho účastníka.

Občiansky súdny poriadok v ust. § 24 a nasl. umožňuje každému účastníkovi dať sa zastúpiť v konaní zástupcom, ktorého si zvolí. Takýmto zástupcom môže byť i advokát. Občiansky súdny poriadok vo svojich ustanoveniach pritom nevyklučuje, aby účastník odborne spôsobilý uplatňovať svoje záujmy v konaní pred súdom sa nemohol dať zastúpiť zástupcom a aby len z tohto dôvodu mu nemala byť priznaná náhrada trov vzniknutých v súvislosti s právnym zastupovaním. U právnických osôb zameraných na kolektívnu ochranu práv môže ísť o rôzne záujmové zameranie a dokonca špecializáciu (napr. bytové spotrebiteľské veci, finančný trh a iné). Služba advokáta je pochopiteľná a logická, pretože úspech v súdnom konaní je determinovaný nielen tým, kto a aké právo má (hmotnoprávny aspekt), ale aj schopnosťou toto právo uplatniť (procesnoprávny aspekt). Náklady s tým spojené sú v zásade účelné. Vyššie uvedené sa v plnej miere vzťahuje tiež na možnosť vedľajšieho účastníka dať sa zastupovať v konaní advokátom. Odvolacie námietky žalobcu sú neopodstatnené.

Podľa čl. 169 Zmluvy o fungovaní Európskej únie 1. Únia v snahe podporiť záujmy spotrebiteľov a zabezpečiť vysokú úroveň ochrany spotrebiteľov prispieva k ochrane ich zdravia, bezpečnosti a hospodárskych záujmov spotrebiteľov, ako aj k podpore ich práva na informácie, osvetu a vytváranie združení na ochranu ich záujmov.

Súd prvého stupňa správne vychádzal z princípu účelnosti trov konania, niet dôvodu u právnických osôb zameraných na ochranu práv spotrebiteľov vylučovať ich z právnej ochrany, ktorej súčasťou je aj náhrada ich nákladov v občianskom súdnom konaní. Súdna moc v podstate ani nemá možnosť ako podporiť združenia na účely čl. 169 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, ako tým, že sa združeniam prizná náhrada ich nákladov.

Na základe uvedeného odvolací súd v zmysle ust. § 219 ods. 1 O.s.p. uznesenie vo výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka ako vecne správne potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 O.s.p. s použitím ust. § 142 ods. 1 O.s.p. Vedľajší účastník si trovy odvolacieho konania neuplatnil, žiadne trovy odvolacieho konania mu ani nevznikli, ich náhradu mu preto odvolací súd napriek úspechu v odvolacom konaní nepriznal.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zák. č.757/2004 Z. z. o súdoch).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.